

Programma

**Printo
Classo
India**

**Amsterdam
Sinfonietta**

Philip Glass in India

Amsterdam Sinfonietta

Daniel Bard leiding & viool

William Hagen viool

Madhu Lalbahadoersing zang & tanpura

Traditional

Sarasvati vandana – Nishdin Namu Ganpati

(arr. Oene van Geel/Ruven Ruppik)

Jonny Greenwood (1971)

Water (2014)

Nederlandse première

Philip Glass (1937)

Opening; uit Glassworks (1981) *

(arr. Oene van Geel)

Traditional

Shree Ram Stuti

(arr. Oene van Geel/Ruven Ruppik)

Oene van Geel (1973)

Gateway to Jog

Traditional

Kuhu Kuhu Bole Koyaliya

(arr. & recomposed door Oene van Geel/Ruven Ruppik)

•

Philip Glass

Violconcert nr. 2 'The American Four Seasons' (2009)

Prologue – Movement I – Song No. 1 – Movement II – Song No.2 –

Movement III – Song no. 3 – Movement IV

* gebruikt met toestemming van Dunvagen Music Publishers Inc.

Vrijdag 10.05.2024 20:00 uur Concertzaal, Tilburg

Zaterdag 11.05.2024 20:15 uur Muziekgebouw, Amsterdam

Woensdag 15.05.2024 20:00 uur Musis, Arnhem

Donderdag 16.05.2024 20:15 uur Muziekgebouw, Amsterdam

Zaterdag 18.05.2024 20:30 uur Grote Kerk Veere

Dinsdag 21.05.2024 20:15 uur TivoliVredenburg, Utrecht

Vrijdag 24.05.2024 20:00 uur PHIL, Haarlem

Zaterdag 25.05.2024 20:00 uur Muziekcentrum, Enschede

'I saw the possibility of using some of the technical procedures of Classical Indian music with Western instruments and making a very different language.'

Musici

viool

William Hagen

zang & tanpura

Madhu Lalbahadoersing

viool 1

Daniel Bard

Ingrid van Dingstee

Arnieke Ehrlich

Nicoline van Santen

Karen Segal

viool 2

Jacobien Rozemond

Petra Griffioen

Frances Thé

Diet Tilanus

Inki Varga

altviool

Clare Finnimore

Anne-Bartje Fontein

Ernst Grapperhaus

cello

Tim Posner

Örs Köszeghy

Michiel Weidner

contrabas

Ying Lai Green

sitar

Rohini Sahajpal

tabla & percussie

Ruven Ruppik

fluit, altfluit & piccolo

Peter Verduyn Lunel

Thomas Sargeaunt

piano & synthesizer

Jacobus den Herder

lichtontwerp

Jantje Geldof

lichttechnicus

Jacco Patist

geluid

Rob Strolenberg

Stef Polderman

Toelichting

Toen Philip Glass de muziek van zijn Tweede vioolconcert 'The American Four Seasons' liet horen aan de opdrachtgever, violist Robert McDuffie, bleek dat deze de vier delen aan andere seizoenen koppelde dan de componist. Hoe je de seizoenen interpreteert blijkt heel persoonlijk te zijn. Zo maakt het nogal uit waar je vandaan komt. In Antonio Vivaldi's beroemde set van vier concerten De vier jaargetijden (1723) is de zomer bijvoorbeeld dreigend en stormachtig. In De seizoenen (1875-76) van Pjotr Tsjaikovski zijn de zomermaanden actief en energiek, want op het Russische land moest veel werk verzet worden, terwijl een Brit als Frederick Delius vooral lome, vredige zomerstukken schreef.

Muziek uit India

Hoe worden de seizoenen ervaren in India? Een klassiek Indiaas muziekstuk ontstaat al improviserend binnen een raga. Iedere raga heeft zijn eigen melodische en ritmische patronen en sfeer, geassocieerd met een bepaald deel van de dag en een bepaald seizoen. Dit concert begint met een winterse groet aan de godin Sarasvati, 'die wit is als jasmijn, met de koelte van de maan, de lichtheid van sneeuw en de schittering van een parelketting'. De lente weerklinkt in een mantra over de god Ganpati, de god waartoe je bidt als je aan iets nieuws wilt beginnen. Na Jonny Greenwoods Water en Philip Glass' Opening volgt Shri Ram Stuti, een ode aan de compassievolle zonnegod Shri Ramachandra, die de grote angsten (armoede, pijn, verleiding, hebzucht, ziekte, dood) vernietigt. Gateway to Jog is een raga uit de Hindoestaanse klassieke muziek. Nadat Oene van Geel tijdens een concert met de vermaarde sarangi-speler Dhruva Ghosh meespeelde in deze raga, was hij zeer geïnspireerd

om zelf ook een compositie met dit materiaal te schrijven. Het lied Kuhu Kuhu Bole Koyaliya uit de populaire Bollywood-film Suvarna Sundari (1958) is bijzonder omdat het meerdere raga's combineert.

Het hypnotiserende karakter en de associatieve rijkdom van Indiase klassieke muziek heeft veel invloed uitgeoefend op de westerse muziek. Vooral in de jaren 1960 waren muziekstijlen en filosofische ideeën uit India plotseling alomtegenwoordig. Velen gingen in de leer bij Indiase goeroes, en voor westerse musici was Indiase klassieke muziek een eyeopener. The Beatles lieten zich erdoor inspireren, sitarspeler Ravi Shankar werd een wereldster. Bij Amerikaanse componisten als Philip Glass en Terry Riley droeg de invloed van Indiase muziek bij aan een compleet nieuwe manier van werken. Tegenover de vaak ingewikkelde, atonale avant-gardemuziek zetten zij de 'minimal music', die zich heel geleidelijk ontwikkelt op basis van uiterst eenvoudig materiaal.

Greenwood: Water

Indiase muziek oefent nog steeds invloed uit op westerse musici. Zoals op Jonny Greenwood, die bekend werd als gitarist van de Britse rock-band Radiohead, maar inmiddels ook zijn sporen verdiend heeft als componist van filmmuziek en orkestwerken (waaronder een vioolconcert dat in 2019 in première ging tijdens de BBC Proms). Water ontleent zijn titel aan het gelijknamige gedicht uit 1954 van Philip Larkin (1922-1985), waarin een ogenschijnlijk simpel glas water als object van eindeloze schoonheid en diepte wordt beschreven. De schijnbaar eenvoudige drone van de tanpura roept het slot uit Larkins gedicht op: And I should raise in the east / A glass of water / Where any-angled light / Would congregate endlessly. (En ik zou in het oosten / Een glas water heffen / Waar licht uit alle hoeken / Samen zou komen, eindeloos). De rijke klank van het typerende Indiase instrument, de tanpura, wordt inventief omkleed door de overige instrumenten. Klankwatervallen stromen door de strijkers, de twee fluiten en de soloviool spelen vloeiende melodieën, en zo nu en dan spettert alles uitbundig rond binnen een robuust ritmisch raamwerk.

‘Indiase muziek oefent nog steeds invloed uit op westerse musici’

Glass: Opening

Philip Glass, ooit een radicale minimalist, is nu een wereldberoemde tachtiger met een enorm oeuvre. Rond 1980 werden zijn composities minder lang en minder mechanisch van opzet. Glassworks is met zijn zes relatief korte stukken te beschouwen als een suite in klassieke zin, maar was ook een bewuste – en commercieel succesvolle – toenadering tot de popmuziek: de LP en de cassette waren verschillend gemixt, zodat ze geschikt waren voor stereo-installatie respectievelijk Walkman. Het openingswerk en het slot zijn varianten van hetzelfde stuk. Het melancholieke Opening, oorspronkelijk voor piano solo, wordt gekenmerkt door een onveranderlijk twee-tegen-drie-ritme dat de muziek een vloeiend, licht dansend karakter geeft. Het werk bestaat uit herhaalde regelmatige frasen van vier maten met een eenvoudig akkoordenschema, als in een popnummer.

‘In plaats van een solocadens componeerde Glass vier lyrische solostukken’

Glass: Tweede vioolconcert

De laatste decennia is Glass' muziek harmonisch rijker geworden en steeds meer trekken gaan vertonen van traditionele klassiek-romantische compositievormen. Het Tweede vioolconcert is een 'companion piece' van Vivaldi's Vier jaargetijden, met een synthesizer als hedendaags equivalent van het klavecimbel. Verder doet het werk qua opzet en harmonie sterk denken aan een klassiek-romantisch vioolconcert. Er is wel een nieuwigheidje: in plaats van een solocadens componeerde Glass vier lyrische solostukken die apart kunnen worden uitgevoerd, maar die in de context van dit vioolconcert fungeren als inleidingen voor de vier orkestrale delen – een proloog voor het eerste, 'songs' voor de overige drie.

‘Omdat de interpretatie van de seizoenen heel persoonlijk bleek te zijn, koos Glass ervoor de delen niet te benoemen’

De vier delen hebben ieder een eigen karakter. Het eerste is virtuoos en energiek, het tweede dromerig, het derde is een stug doormarcherend scherzo, het vierde een dramatisch klinkend rondo. Maar welk deel representeert nu welk jaargetijde? Omdat de interpretatie van de seizoenen heel persoonlijk bleek te zijn, koos Glass ervoor de delen niet te benoemen; de luisteraar is vrij om ze naar believen te verbinden aan de

seizoenen – of niet. Na de Indiase seizoenen horen we dus de 'American Four Seasons' volgens Glass, en u mag zelf bedenken welk deel welk jaargetijde representeert. Luister, proef en vergelijk!

Martijn Voorvelt

Amsterdam Sinfonietta

Candida Thompson
leiding & viool

nu tot
30%
korting

Seizoen 2024-2025

Sep De vier jaargetijden met Janine Jansen
Okt Pärt en Bach met Simone Lamsma
Nov Dansmuziek uit de Kaukasus
Dec Dvořáks Serenade voor strijkers
Jan Nieuwjaarstournee met Karsu
Feb Acrobatische dans in The Waste Land
Mrt Tweede pianoconcert van Chopin
Mei Franse chansons met Thomas Oliemans

Bestel kaarten op
sinfonietta.nl

Daniel Bard

De Israëlich-Canadese violist en alt-violist Daniel Bard studeerde bij onder anderen David Zafer, Lorand Fenyves, Peter Oundjian en David Takeno. Sinds 2017 is hij concertmeester bij het Kammerorchester Basel. Daarnaast speelde hij als gastconcertmeester met Camerata Bern, Camerata Nordica en Det Norske Kammerorkester. Van 2007-2017 was hij lid van het Mondriaan Trio dat in 2007 de prestigieuze eerste prijs won op de Internationale Kamermuziekcompetitie in Triest. Met het trio trad hij onder meer op in Wigmore Hall in Londen, Het Concertgebouw in Amsterdam en La Fenice in Venetië. Als kamermusicus en solist treedt hij op in Europa, Israël en de Verenigde Staten, onder anderen met het Israeli Chamber Project en musici als Antje Weithaas, Shmuel Ashkenasi en Tabea Zimmermann. Daniel Bard was van 2009-2016 aanvoerder van de altvioolgroep van Amsterdam Sinfonietta en sindsdien keerde hij regelmatig terug bij het orkest, onder andere als gastconcertmeester.

William Hagen

De 31-jarige Amerikaanse violist William Hagen, die in 2015 de derde prijs won tijdens de prestigieuze Koningin Elisabethwedstrijd in Brussel, heeft als solist opgetreden met de beste orkesten ter wereld, waaronder Chicago Symphony, Chamber Orchestra of Europe, San Francisco Symphony en Frankfurt Radio Symphony. Hij is voor het eerst te gast bij Amsterdam Sinfonietta. Hagen wordt geprezen als een 'briljante virtuoos' (The Dallas Morning News) wiens spel '...boeiend is, subtiel zwevend boven het orkest' (Chicago Classical Review). Hij studeerde bij onder anderen Itzhak Perlman, Robert Lipsett en Christian Tetzlaff. Hoogtepunten in seizoen 2023-2024 zijn optredens met Detroit Symphony, een tournee door Nederland met Amsterdam Sinfonietta en samenwerkingen met cellist Andrei Ioniță en pianisten Orion Weiss en Albert Cano Smit. William Hagen speelt op de 'Arkwright Lady Rebecca Sylvan' Stradivarius uit 1732, in bruikleen van de Rachel Barton Pine Foundation.

Madhu Lalbahadoersing

Madhu Lalbahadoersing is een Nederlands-Indiase zangeres. Als kind kreeg zij muzieklessen van haar grootvader en haar ouders en zong zij regelmatig in tempels en op religieuze festivals. Vanaf haar dertiende nam zij zanglessen waardoor zij verschillende muziekstijlen leerde kennen, waaronder Indiase klassieke muziek, licht klassiek, Bollywood en popmuziek. Nadat zij veelvuldig aan het werk was in de Nederlandse en Surinaamse Bollywood-scene, besloot zij zich te focussen op Indiase klassieke muziek. Ze studeerde aan Codarts Rotterdam onder leiding van de vermaarde bansuri-speler Pandit Hariprasad Chaurasia en aan het gerenommeerde Indiase zanginstituut ITC Sangeet Research Academy. Ze gaf concerten in o.a. Nederland, Suriname, België, Duitsland, Luxemburg en Engeland en was winnares van onder meer de 'Best Indian Female Voice Award' in 2014. Met een loepzuivere stem, die doet denken aan de legendarische zangeres Lata Mangeshkar, brengt Madhu haar publiek regelmatig in vervoering.

Geef je om klassieke muziek? Geef dan aan Amsterdam Sinfonietta

Word Vriend (al vanaf € 50 per jaar)

Met jouw steun kunnen we op het allerhoogste niveau blijven spelen en vernieuwen en onze opgebouwde expertise doorgeven aan nieuwe generaties. Geven kan op vele manieren. Bezoek onze website voor meer informatie over de verschillende mogelijkheden. Of neem contact op met Marije van der Pas, hoofd development, via marijevanderpas@sinfonietta.nl of via 020 52 70 770.

sinfonietta.nl/geven

18-19 MEI VEERE MIDDELBURG

Amsterdam
Sinfonietta
Daniel Bard
leiding & viool

Lucie Horsch
blokfluit
William Hagen
viool

Madhu Lalbahadoersing
zang & tanpura
Philip Glass The American
Four Seasons

grotekerkveere.nl

SINFONIETTA
STRING
FESTIVAL
ZEELAND

Volgende concerten

De vier jaargetijden

Amsterdam Sinfonietta
Candida Thompson leiding & viool
Janine Jansen viool

Programma
Adès Shanty Over the Sea
Walton Sonata for Strings
Vivaldi De vier jaargetijden

Als opmaat voor de tournee naar Zuid-Amerika klinkt dit programma eenmalig in Nederland.

Wo 11 sep, Amsterdam

Pärt über Bach

Amsterdam Sinfonietta
Candida Thompson leiding & viool
Simone Lamsma viool

Programma
J.S. Bach Allegro; uit Sonata in e (arr. Respighi)
J.S. Bach Bist du bei mir; koraal voor strijkers (arr. Klemperer/Bouma)
Pärt Tabula rasa
Pärt Collage über B-A-C-H
Pärt Fratres
J.S. Bach Sinfonia; uit Cantate BWV 21 'Ich hatte viel Bekümmernis'
J.S. Bach Concert voor twee violen in c, BWV 1060r

Vr 11 okt, Enschede

Zo 13 okt, Utrecht

Wo 16 okt, Amsterdam

Do 17 okt, Amsterdam

Vr 18 okt, Leiden

Za 19 okt, Tilburg

Wo 23 okt, Arnhem

Amsterdam Sinfonietta

Amsterdam Sinfonietta bestaat uit 23 musici van topniveau die samenspelen als één. Geleid door artistiek leider Candida Thompson maakt het orkest tournees over de hele wereld met avontuurlijke programma's en cross-overs met andere muziekgenres en kunstvormen. Met een enorme drive heeft Amsterdam Sinfonietta zich ontwikkeld tot hét strijkorkest van Nederland en orkest van wereldklasse.

Amsterdam Sinfonietta is uitgegroeid tot een vaste bespeler van de Europese concertzalen, maakte tournees door Azië, Amerika en Australië, en speelde in concertzalen als Barbican Hall in Londen, National Centre of Performing Arts in Beijing, Teatro Colón in Buenos Aires, Elbphilharmonie in Hamburg en Konzerthaus in Wenen.

Het ensemble werkt met nationale en internationale topsolisten. Musici als Janine Jansen, Sol Gabetta, Kian Soltani, Thomas Hampson, Beatrice Rana, Fazil Say en Rufus Wainwright delen met ons de nieuwsgierigheid en constante drang naar vernieuwing.

Kenmerkend voor Amsterdam Sinfonietta is de innovatieve programmering. Naast het gevestigde strijkersrepertoire brengt het orkest originele en spannende combinaties van muziekwerken. Het verbindt oude en nieuwe muziek, bekend en onbekend repertoire. Het orkest gaat onverwachte samenwerkingen aan en voert grensverleggende programma's uit, met onder andere film, dans en theater.

Amsterdam Sinfonietta dankt

Subsidiënten en begunstigers

Amsterdam Sinfonietta
Fonds

Sponsors en fondsen

Maurice Amado
Foundation

Design & Branding partner

Studio Dumbar

Partners

concertzaal
tilburg

MUSIS

Stichting
IMC Weekendschool

Blijf op de hoogte

We versturen een maandelijkse nieuwsbrief met het laatste nieuws, tips en acties. Meld u aan voor de nieuwsbrief via onze website. Daar vindt u ook de meest actuele concertagenda. Op onze social media delen we informatie over concerten, radio- en tv-uitzendingen, en het leven van de musici op het podium én achter de schermen. Volg Amsterdam Sinfonietta op:

Facebook AmsterdamSinfonietta
Instagram amsterdam_sinfonietta
Youtube @AmsterdamSinfonietta
Spotify Amsterdam Sinfonietta

Staf

Joost Westerveld algemeen directeur
Candida Thompson artistiek leider
Stephan Heber manager artistieke zaken

Chris Meeuwissen marketingmanager
Cyrille Smith medewerker marketingcommunicatie

Jantine Postma hoofd productie
Kasia Kalinowska-Houdijk productieleider

Marije van der Pas hoofd development
Willemijn de Graaff manager relatiebeheer

Lisanne van den Broek medewerker events & relatiebeheer

Marieke de Groot officemanager
Ana Prazeres bibliothecaris

Raad van toezicht

Roger van Boxtel voorzitter
Jan Sinoo penningmeester
Geneviève Ho Sam Sooi lid
Rick van 't Hullenaar lid
David Majtli lid
Wendela van Uchelen lid

Amsterdam Sinfonietta

Piet Heinkade 5
1019 BR Amsterdam
t 020 52 70 770
info@sinfonietta.nl
sinfonietta.nl